

Haberler > Yazarlar > Hande FIRAT > Rex Tillerson gitti Mike Pompeo geldi...

Hande Fırat

Rex Tillerson gitti Mike Pompeo geldi...

15 Mart 2018

Yazdır Yazı Tipi

Yaralı, sorunlu, ABD–Türkiye ilişkileri nasıl etkilenecek?

İki ülke ilişkileri ve Suriye’deki gelişmeler açısından bu soru hayati. Çünkü tam da Trump’ın “kovma operasyonu” öncesinde Ankara 19 Mart tarihine kilitlenmişti.

Sorunlu ve güven bunalımı yaşayan iki ülke ilişkilerinde üç komisyon kurulmuş, toplantı yapılmış, en sancılı başlık Menbiç konusunda bir plan üzerinde konuşulmuş karar ve detaylar için Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile Rex Tillerson’ın 19 Mart’ta bir araya gelmesine karar verilmişti.

Ancak Trump Türkiye açısından dereyi geçerken atı değiştirdi.

O yüzden Ankara’da şimdi ne olacak, ilişkiler nasıl etkilenecek, komisyon toplantısında varılan uzlaşma geçerli olacak mı soruları yöneltiyor. Soruların yanıtları için yeni dışişleri bakanının bugüne kadar yaptığı açıklamalarına Ankara’da konuşulanlara bakacağız.

yapığı açıklamalarına, Ankara da konuşmalarına bakacağız.

POMPEO HAKKINDA BİLDİKLERİMİZ

Kongrede altı yıl boyunca dostluk grubu üyesiydi.

'Ermeni Tasarısı'nı desteklemedi.

Geçen yıl yaptığı bir konuşmada, Türkiye'nin yabancı teröristlerin Suriye'ye girmesini önlediği için başarılı olduğunu ama Türkiye'nin gerçek bir ortak olmasını göstermesi gerektiğini söyledi.

CIA Başkanı olarak ilk ziyaretini Türkiye'ye yaptı.

O ZİYARETTE NE OLMUŞTU?

Tarih 10 Şubat 2017...

CIA Başkanı Mike Pompeo, ilk ziyaretini Ankara'ya yaptı.

O ziyaret, o tarihte kritik bir önem taşıyordu. Donald Trump'ın ABD'de Başkanlık koltuğuna oturmasının ardından Ankara, yeni yönetimle yüz yüze görüşmeyi bekliyordu. 8 Şubat 2017'de ABD Başkanı Trump ile Cumhurbaşkanı Erdoğan telefonda görüştü. İkili ilişkilerdeki sorunları Erdoğan'dan dinleyen Trump, "Ben tüm bu konularda briefing alıyorum, gerekli çalışmaları yaptırıyorum. Ama CIA Başkanı'nı gönderiyorum, bu konuları birinci elden dinlesin" demişti. İşte o görüşmeden sonra 10 Şubat'ta CIA Başkanı geldi, Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım ve MİT Müsteşarı Hakan Fidan ile görüştü. Masada FETÖ ile mücadele, Fırat Kalkanı Operasyonu ve Türkiye'nin Rakka Operasyonu birlikte yapılıns önerisi vardı.

Pompeo'nun dışişleri bakanı olarak açıklanmasının ardından konuştuğum üst düzey kaynak yaklaşık bir yıl önce yapılan Cumhurbaşkanı görüşmesine atfen, "CIA Başkanı olarak Cumhurbaşkanı ile görüştüğünde ölçülü, dikkatli ve yapıcıydı" dedi.

BUGÜNE GELİNCE...

Pompeo'nun dikkatli, yapıcı, ölçülü olarak tanımlanan görüşmesinden bir yıl geçti, sorunlu alanlar azalmadı, aksine arttı. ABD'nin YPG ve PYD'ye verdiği destek sürdü, Türkiye Afrin operasyonuna başladı.

Ankara'da konuştuğum üst düzey bir kaynak, "Daha idelojik, daha sert bir isim" yorumunu yaptı. Kaynağım, Pompeo'nun CIA Başkanı iken çok görünür olmadığını, çok açıklama yapmadığını hatırlattı, Bundan sonra bambaşka bir koltukta olacak, dışişleri bakanı olarak konuşacak, nasıl bir politika izleyecek, nasıl mesajlar verecek? Bunlar şimdilik soru işareti" dedi.

"Gerilim artabilir, daha zor olabilir" uyarısını da yaptı.

Yine de Ankara şimdiden yani somut bir adım, somut bir olumsuzluk ya da açıklama görmeden resmi bir açıklama yapmayı da doğru bulmuyor. "Biraz beklemek lazım" yorumu yapıyor.

Diğer taraftan Ankara, Pompeo'nun görevlendirilmesiyle birlikte ABD'nin İran karşıtı söyleminin artmasını bekliyor, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin ise yeni Dışişleri Bakanı'ndan memnun olduğunu belirtiyor.

POMPEO İLE İLK GÖRÜŞME NE ZAMAN?

Aslında Tillerson görevde kalsa Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ile 19 Mart'ta görüşecekti. Ancak belli ki artık o görüşme olmayacak. Pompeo göreve 1 Nisan'da başlayacak. Ondan sonra Türkiye ile ilk teması nasıl, ne zaman kuracak belli değil. Ancak masada çok önemli başlıklar var. FETÖ konusu, Hakan Atilla davası, iddianamesi tamamlanan ve 35 yıl hapsi istenen Rahip Brunson dosyası gibi. Ama tabii öncelik YPG, PYD ve Menbiç konuları.

Ankara'nın ABD'den talepleri net ve belli.

En büyük sorun güvensizlik. Güvensizliği yaratan birçok sebep var. En önemlisi ABD'nin YPG ve PYD'ye bugüne kadar verdiği destek. Konu sadece silah desteği değil, aynı zamanda arazide lojistik ve eğitim desteği. Diğer de Menbiç.

İki ülke arasında kurulan komisyon, Menbiç konusunda bir aşamaya geldi. Pompeo'nun göreve gelmesinden sonra ne olur belli değil. Ancak Ankara kesin ve net Menbiç'te verilen sözün tutulmasını istiyor. Terör örgütü unsurlarının oradan çıkartılarak derhal Fırat'ın doğusuna geçirilmesini istiyor. Bu ilk adım olacak. Konuştuğum üst düzey kaynağım, "Bu ilk adım güven artırıcı önlem olacak. Menbiç'ten çıkartıldıktan sonra yeni durum oturulur konuşulur" yorumunu yaptı.

YA SONRA ?

Diyelim ki ABD sözünü tuttu, uzlaşma hayata geçti, terör örgütü Menbiç'ten çıktı. Sonra ne olacak? Sonrası da kolay değil. Aktör çok, sürekli değişiklik oluyor. Dolayısıyla politika, atılacak adım değişen koşullara göre şekillenecektir. Ancak şu an itibariyle Ankara'nın konuya bakışı şöyle:

"Terör örgütü Menbiç'ten Fırat'ın doğusuna geçse de Türkiye'nin Fırat'ın doğusunda terörden kaynaklanan sınır güvenliği sorunu devam edecek. Bu sebeple buna bir çözüm bulmak gerekecek. Uzun vadede Suriye'nin toprak bütünlüğü, siyasi geçiş konuları gündeme gelecek. Burada ABD'nin de bir başka ülkenin de kalıcı olmaması gerekir. Biri kalırsa herkes kalır. Diğer taraftan DEAŞ artık yok, peki ABD niye terör örgütü ile ilişkisini sürdürüyor. Sebebi İran. PYD ve YPG sorununun aşılması için ABD'nin konu İran da olsa örgüte her türlü desteğini kesmesi ve örgütün yeniden eski haline yani sıradan bir yapı haline dönmesi gerekiyor."

Görüş bu... Ama hayata geçmesi belli ki hiç kolay değil. Kısacası zaten 'Arap saçı'na dönmüş bir tablo var Suriye'de. Yeni Dışişleri Bakanı'nın buna katkısı ne yönde olacak artık o merak ediliyor .

TRUMP'IN RESMİ GAZETESİ

"Olur mu canım" derdik...

Oldu.

Trump'ı yeni neslin söylemiyle -tek kelimeyle- anlatırsak:

"Değişik."

Aynı zamanda da...

"Twitter canavarı."

Hem de ne canavar.

Son mesajıyla Twitter'ı, ABD'nin dünya çapında resmi gazetesi haline getirdi. Bakanını, hem de dışişleri bakanını...

Görevden aldığını, kovduğunu Twitter'dan duyurdu.

Tillerson bir süredir bunun işaretlerini alsa da kovulduğunu resmi olarak Başkan'ın tweet'iyle öğrendi.

Dolayısıyla Trump'ın nezaket notu sıfır!

Önden arayayım, söyleyeyim gibi bir yöntem yok. Önce Twitter, sonra telefon!

Onu da görevden alınan Tillerson açıkladı. Yani görevden alındıktan sonra Trump ile telefonda görüştüğünü söyledi.

Kovma operasyonunun daha bitmediği söyleniyor.

Kısacası...

Trump'ın resmi gazetesi Twitter'ı takip etmeye devam edin.

YORUM YAPMAK SERBEST

Trump tarafından resmi gazete olarak da kullanılan Twitter'ın eğlenceli ve öğretici yanı da var...

Altına yapılan yorumlar.

Tillerson'ın kovulma tweet'inin paylaşıldığı 13 Mart Çarşamba günü Türkiye saati ile 15.44'te altına yapılan yorum sayısı 38 bin, beğeni sayısı 107 bin, paylaşma sayısı ise 38.5 bin.

Gelelim yorumlara.

Bizdeki gibi yaratıcı, zeki ve eğlenceli caps'ler var. Tepki var, destek var. Ama tepki daha fazla. Bir daha oy vermeyeceğini yazanlar, "Onur yok" sende diyenler, "Trump yönetiminde kimsenin işi garanti değil" yazanlar ve tüm görevden alınanları hatırlatarak, "Yönetimde kaos" yorumunu yapanlar...

Merak ettim, o yorumları "Twitter canavarı başkan" okuyor mudur?

O arada kaç kutu kola tüketiyordur?

DÜNYANIN VE BİLİMİN BÜYÜK KAYBI...

Stephen Hawking...

Azmin, yaşama sevincinin, hayata dört elle asılmanın imparatoru.

Öldü... Bilim dünyasına kazandırdıklarının ötesinde insan kalbine kazandırmaya çalıştıklarına da odaklanın lütfen...

Çocuklara: Bir, ayaklarınız altına değil, yıldızlara bakmayı unutmayın. İki, çalışmayı asla bırakmayın. Çalışmak size bir anlam ve amaç verir, bunlarsız bir hayat boştur. Üç, eğer aşkı bulacak kadar şanslıysanız, onun da olduğunu hatırlayın ve başınızdan atmayın.

Depresyona girdim diyenlere: Kara delikler resmedildikleri kadar siyah değildir. Onlar bir zamanlar düşünüldüğü gibi ebedi hapishaneler değildir. Kara deliklerin içinden bir şeyler, hem dışarı hem de başka evrene geçiş yapabilir. Yani kendinizi kara deliğin içindeymiş gibi hissediyorsanız asla pes etmeyin, çıkış yolu vardır.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş